

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 707/2021
08.07.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Биљане Синановић, председника већа, Радмиле Драгичевић Дичић, Невенке Важић, Веска Крстајића и Дубравке Дамјановић, чланова већа, са саветником Сањом Живановић, записничарем, у кривичном предмету окривљеног Владимира Јовановића, због кривичног дела тешко убиство у покушају из члана 114. став 1. тачка 2) у вези члана 30. КЗ, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног Владимира Јовановића, адвоката Љиљане Бабић Вишекруне, поднетом против правноснажних пресуда Вишег суда у Панчеву К 14/20 од 26.11.2020. године и Апелационог суда у Београду Кж1 78/21 од 15.03.2021. године, у седници већа одржаној дана 08.07.2021. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Владимира Јовановића, адвоката Љиљане Бабић Вишекруне, поднет против правноснажних пресуда Вишег суда у Панчеву К 14/20 од 26.11.2020. године и Апелационог суда у Београду Кж1 78/21 од 15.03.2021. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Панчеву К 14/20 од 26.11.2020. године окривљени Владимир Јовановић оглашен је кривим због кривичног дела тешко убиство у покушају из члана 114. став 1. тачка 2) КЗ у вези члана 30. КЗ и применом одредби чланова 4., 42., 43., 44., 45. и 54. КЗ осуђен на казну затвора у трајању од 10 година у коју му се урачунава време проведено у притвору од 18.01.2019. године па до упућивања у завод за извршење кривичних санкција али најдуже док не истекне време трајања казне која му је изречена. Окривљеном Владимиру Јовановићу изречена је мера безбедности обавезног лечења алкохоличара која се има извршити у заводу за извршење казни и трајаће док постоји потреба за лечењем али не дуже од казне затвора, а време проведено на извршењу мере урачунава се у казну затвора. Истом пресудом окривљеном је изречена мера безбедности одузимања предмета и то: реплика пиштоља црне боје са натписом на левој страни навлаке "Colt 1911" и бројем на телу .. који изгледом подсећа на модел пиштоља "Colt 1911", метални нож дужине око 30 cm, дужине сечива око 18 cm са дрвеним корицама рукохвата, метални нож са рукохватом браон боје укупне дужине око 31cm, дужине сечива око 19 cm и метални нож са рукохватом браон боје, укупне дужине око 27 cm, дужине сечива око 14,5 cm.

Окривљени је ослобођен дужности плаћања трошкова кривичног поступка те исти падају на терет буџетских средстава тужилаштва и суда на начин и у износима одређеним у изреци пресуде.

Пресудом Апелационог суда у Београду Кж1 78/21 од 15.03.2021. године одбијене су као неосноване жалбе Вишег јавног тужиоца у Панчеву и браниоца окривљеног Владимира Јовановића, адвоката Љиљане Бабић Вишекруне, а пресуда Вишег суда у Панчеву К 14/20 од 26.11.2020. године, потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда, захтев за заштиту законитости благовремено је поднео бранилац окривљеног Владимира Јовановића, адвокат Љиљана Бабић Вишекруна, због повреде кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП у вези члана 5. КЗ и битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји захтев за заштиту законитости, укине у целини првостепену и другостепену пресуду и предмет врати на поновно одлучивање првостепеном суду или у целини или делимично преиначи првостепену и другостепену пресуду и окривљеном „смањи одређену казну или утврди повреду закона“.

Бранилац окривљеног Владимира Јовановића, адвокат Љиљана Бабић Вишекруна, у захтеву истиче да су нижестепени судови учинили повреду кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП у вези са чланом 5. став 2. КЗ због тога што у погледу кривичног дела из члана 114. став 1. тачка 2) КЗ у вези члана 30. КЗ за које је окривљени Владимир Јовановић оглашен кривим, нису применили закон који је важио у време извршења кривичног дела. Према наводима захтева, кривично дело за које је окривљени осуђен извршено је 17.01.2019. године односно у време када је на снази био Кривични законик („Службени гласник РС“ број 85/95, 88/05 - исправка, 107/05 – исправка, 72/09, 11/09, 121/12, 104/13, 108/14, 94/16), који се сходно члану 5. КЗ једино могао применити на окривљеног и на основу ког се у складу са члановима 30, 56. став 1. и 57. став 1. КЗ, окривљеном могла ублажити казна посебно имајући у виду да у члану 57. став 2. тај закон није прописивао да се за кривично дело из члана 114. КЗ не може ублажити казна. Повреду кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП у вези члана 5. КЗ, према наводима захтева, првостепени суд је учинио када је позивајући се на Закон о изменама и допунама Кривичног законика ("Службени гласник РС" број 35/19) који је ступио на снагу 01.12.2019. године, у образложењу пресуде навео да се сходно одредби члана 57. КЗ окривљеном не може ублажити казна за наведено кривично дело. Примењивањем одредби Кривичног законика који је донет након извршења кривичног дела за које је окривљени осуђен, нижестепени судови су повредили закон на штету окривљеног. Поред наведеног, бранилац у захтеву указује и на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП наводећи да је изрека другостепене пресуде нејасна и контрадикторна образложењу и да пресуда не садржи довољне разлоге који потврђују основаност висине казне.

Врховни касациони суд је примерак захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног доставио Републичком јавном тужиоцу, у складу са одредбом члана 488. став 1. КЗ те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештавања Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке, размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је неоснован.

Одредбом члана 5. КЗ регулисано је временско важење кривичног законодавства тако што је чланом 5. став 1. КЗ прописано да се на учиниоца кривичног дела примењује закон који је важио у време извршења кривичног дела, а одредбом члана 5. став 2. КЗ је прописано да ће се, ако је после извршења кривичног дела измењен закон, једном или више пута, применити закон који је најблажи за учиниоца.

У конкретном случају окривљени Владимир Јовановић правноснажно је осуђен због кривичног дела из члана 114. став 1. тачка 2) КЗ у вези члана 30. КЗ које је извршио 17.01.2019. године када је на снази био Кривични законик („Службени гласник РС“ број 72/09 који се примењивао од 11.09.2009. године до 30.11.2019. године) којим је за кривично дело тешко убиство из члана 114. КЗ прописана казна од најмање десет година или затвор од тридесет до четрдесет година. Одредбом члана 30. став 2. КЗ, који је био на снази у време извршења кривичног дела, прописано је да ће се учинилац за покушај казнити казном прописаном за кривично дело или ублаженом казном, док је одредбом члана 57. став 3. КЗ прописано да се не може ублажити казна учиниоцу кривичног дела који је раније осуђиван за истоврсно кривично дело.

До времена пресуђења кривични закон је измењен Законом и изменама и допунама Кривичног законика („Службени гласник РС“ бр.35/19 који се примењује од 01.12.2019. године) па је тако између осталог, за кривично дело тешко убиство из члана 114. КЗ прописана казна од најмање десет година затвора или доживотни затвор. Наведеним законом одредба члана 30. КЗ није измењена док је одредба члана 57. став 2. измењена тако што је, између осталог, прописано да се не може ублажити казна за кривично дело из члана 114. КЗ и тако што је у ставу 3. прописано да се не може ублажити казна учиниоцу кривичног дела који је раније осуђиван за исто или истоврсно кривично дело.

Неосновано се у захтеву указује да је првостепени суд применио одредбу члана 57. став 2. КЗ који се примењује од 01.12.2019. године којим је у низ кривичних дела за које није могуће ублажавања казне укључено и кривично дело из члана 114. КЗ, а која одредба није постојала у време извршења предметног кривичног дела. Ово због тога што суд, приликом одмеравања казне није применио одредбу члана 57. став 2. КЗ што је видљиво из изреке првостепене пресуде.

Одредба члана 57. КЗ одређује границе ублажавања казне, а став 3. ове одредбе није мењан у односу на немогућност ублажавања казне лицу осуђиваном за истоврсно кривично дело, те делимичним цитирањем одредбе члана 57. у образложењу првостепене пресуде није учињена повреда одредбе члана 5. КЗ.

Из списка предмета и изреке правноснаже првостепене пресуде произилази да је окривљени Владимир Јовановић раније осуђиван и то: два пута због кривичног дела тешка крађа из члана 204. КЗ, због кривичног дела насилничко понашање из члана 344. став 2. КЗ и због кривичног дела тешка телесна повреда из члана 121. став 1. КЗ, односно због кривичног дела које је истоврсно кривичном делу за које је правноснажно осуђен побијаним пресудама.

Ранија осуђиваност окривљеног Владимира Јовановића, због кривичног дела из члана 121. став 1. КЗ које је истоврсно кривичном делу из члана 114. став 1. тачка 2) КЗ у вези члана 30. КЗ за које је правноснажно осуђен побијаним пресудама, искључује могућност ублажавања казне, у смислу цитиране одредбе члана 57. став 3. КЗ и то без обзира да ли је у конкретном случају примењен Кривични законик („Службени гласник РС“ број 72/09) или Закон о изменама и допунама Кривичног законика („Службени гласник РС“ бр.35/19), те су по налажењу Врховног касационог суда, супротни наводи захтева за заштиту законитости неосновани.

Ово све тим пре уколико се има у виду да је окривљени осуђен на казну затвора у трајању од десет година, односно казну која је и у време извршења, а и накнадним изменама Кривичног закона („Службени гласник РС“ бр.35/19), прописана као посебан минимум за кривично дело из члана 114. КЗ те су стога неосновани наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног да су нижестепени судови учинили повреду кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП у вези члана 5. КЗ на штету окривљеног.

Врховни касациони суд се није упуштао у оцену истакнуте битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП, на коју се захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног Владимира Јовановића такође указује, с обзиром на то да иста не представља разлог због кога окривљени и његов бранилац могу поднети захтев за заштиту законитости.

Из изнетих разлога, налазећи да побијаним пресудама није учињена повреда кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП на коју се неосновано указује захтевом за заштиту законитости, Врховни касациони суд је на основу члана 491. став.1 ЗКП, захтев одбио као неоснован.

**Записничар-саветник
Сања Живановић, с.р.**

**Председник већа-судија
Биљана Синановић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић